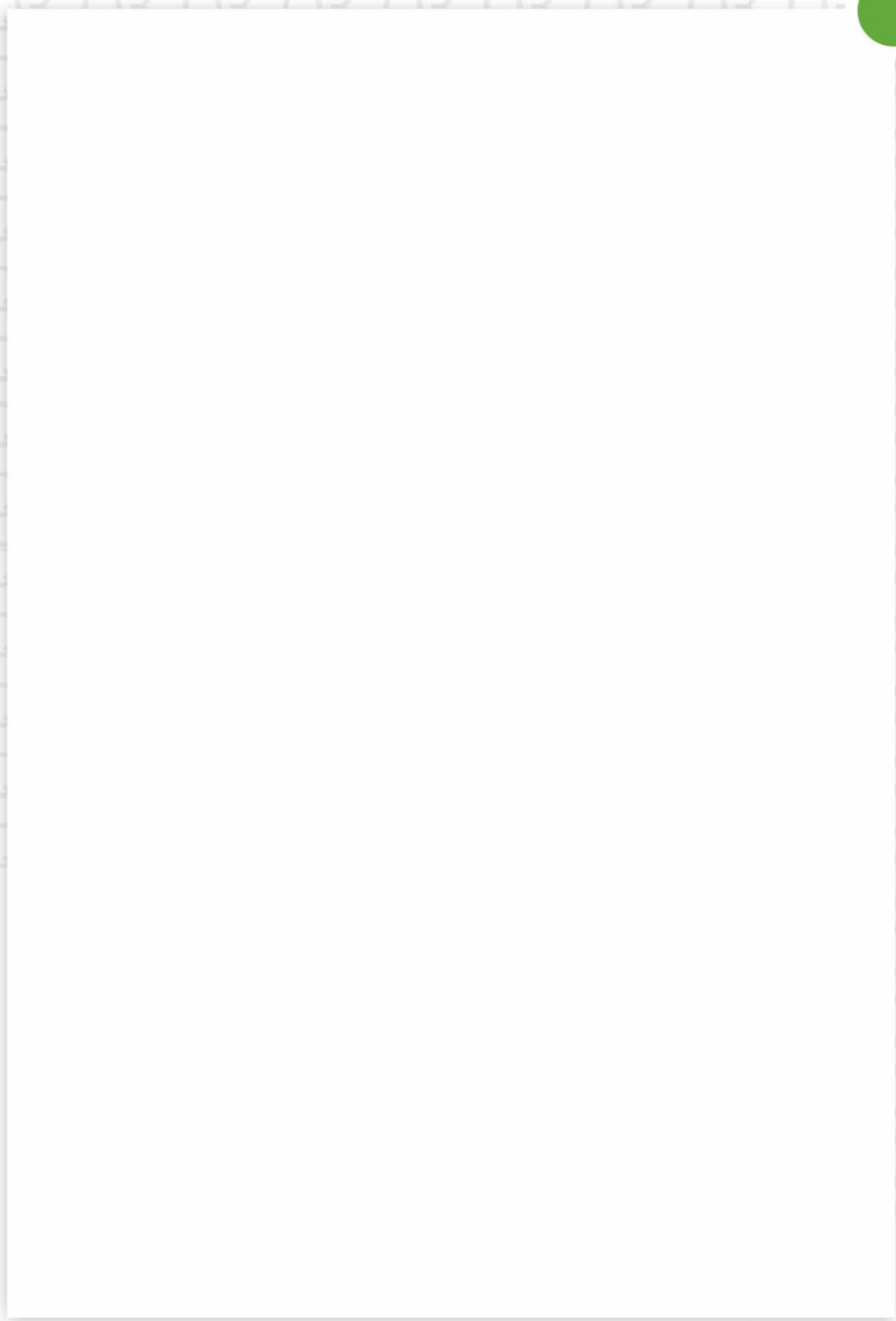

הערכת האקטואר את זכויות העובדים

Q3

בְּנֵפִיט BENEFIT

**המומחים להטבות לעובדים
בנפיט בע"מ מקבוצת הפניקס**

13 בנובמבר 2018

לכבוד:

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

חוות דעת מומחה על עתודות אקטואריות בגין זכויות עובדים של בנק דיסקונט לישראל בע"מ

מטרת הערכה

נתבקשתי ע"י "בנק דיסקונט לישראל בע"מ" (להלן- "הבנק") לבחון מחדש את הצורך בהערכת ההתחייבויות האקטואריות שלו בגין זכויות עובדים ל: פיצויי פיטורין ופרישה, פנסיה מוקדמת ומענקי יובלות לעובדים ובגין הטבות שונות לגמלאים למועד החישוב 30.09.2018 (להלן- ההתחייבויות), בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים וכללי חשבונאות מקובלים בישראל.

זהות האקטואר

הנני מצהיר שעבודתי נעשתה באופן בלתי תלוי וכי אין לי קשרים עסקיים עם הבנק, אינני בעל עניין בבנק ואינני עובד בנק. לא היו כל התניות לגבי שכר הטרחה שמשולם לי בגין מתן חוות דעת זו. לא קיבלתי כל שיפוי מהבנק בגין מתן חוות דעת זו. הבנק מינה אותי להיות אקטואר מטעמו ביום 31 בדצמבר 2009. כמו כן מוניתי על ידי בנק "מרכנתיל דיסקונט בע"מ" החל מיום 30 ביוני 2011 להיות אקטואר.

הריני לציין בזאת כי החל מיום 30 בספטמבר 2014 ועד 31 במרץ 2015 (עבור הבנק בלבד) ומיום 30 בספטמבר 2016 ועד ליום 27 במרס 2017 (עבור הבנק ומרכנתיל דיסקונט, להלן: "הבנקים") ומיום 30 בספטמבר 2017 עד 31 בינואר 2018 (עבור הבנק בלבד) והחל מיום 1 באוקטובר 2018, התקיימו בין בנפיט לבין הבנקים קשרים עסקיים שמהותם ליווי תכנית הפרישה וייעוץ לעובדי הבנקים החפצים בכך.

הנני להצהיר כי לא מתקיימת תלות ביני לבין בנק דיסקונט וחברות הבת שלו, כמשמעות המונח תלות בעמדה משפטית 105-30 בדבר "גילוי על קיומה של תלות בין מערך שווי לבין התאגיד וגילוי בנוגע למערך שווי שהערותיו מהותיות מאוד לתאגיד", שפרסמה רשות ניירות ערך בחודש יולי 2015.

ידוע לי ומוסכם עלי, כי הבנק יעשה שימוש בהערכה האקטוארית לצורך חישוב העתודות הנדרשות וההצגה בדו"חות הכספיים ו/או לצירוף ההערכה לדו"חות הכספיים ו/או העמדתה לעיון הציבור.

ואלה פרטי השכלתי:

MA באקטואריה (2008), אוניברסיטת חיפה.

BA בסטטיסטיקה (1993), אוניברסיטת חיפה.

חבר מלא באגודת האקטוארים הישראלית F.I.L.A.A.

ואלה פרטי נסיוני:

אקטואר של חברת בנפיט משנת 1996

מרצה בלימודי אקטואריה באוניברסיטת חיפה משנת 1992

בנפיט BENEFIT

**המומחים להטבות לעובדים
בנפיט בע"מ מקבוצת הפניקס**

היקף חוות הדעת האקטוארית

1. לצורך חישוב ההתחייבויות של הבנק, הסתמכתי על נתונים אשר נשלחו לי ע"י הבנק. בקשותי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך הערכת ההתחייבויות לצורכי הדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים ובכלל זה השוותי את נתוני ההערכה לניתוחי הרגישות שנכללו בהערכתי האקטוארית למועד חישוב 31/12/17.
2. במידת הצורך הסתמכתי גם על נתונים שהתקבלו ממקורות מהימנים אחרים. בחנתי את מידת התאמת נתונים אלה והרלוונטיות שלהם.
3. ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ההתחייבויות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוטי המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים להלן.

חוות הדעת

4. הערכתי את ההתחייבויות בהתאם לכללים אקטוארים מקובלים, הוראות הדיווח לציבור וכללי חשבונאות מקובלים.
5. לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים בסעיף 1 לעיל, הגעתי לידי מסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורכי הערכתי.
6. ההנחות והשיטות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להנחיות וכללים המפורטים להלן.
7. ההתחייבויות המפורטות כדין וחשבון האקטוארי, מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי התחייבות הולמת לכיסוי התחייבויות הבנק בגין פיצויים, יובלות ומענקים לגמלאים.

חתימה

אייל בוכבינדר

שם

בנפיט BENEFIT

**המומחים להטבות לעובדים
בנפיט בע"מ מקבוצת הפניקס**

כללי

1. ההנחות האקטואריות שנכללו בבסיס החישוב האקטוארי הן ללא שינוי מול ההנחות האקטואריות שפורטו בהערכה האקטוארית ליום 31/12/17, וזאת למעט שיעור ההיוון, כפי שיפורט בסעיף 2 להלן.
2. החישובים בוצעו למועד: 30.9.2018 בריבית אג"ח קונצרני בדירוג גבוה שנקבע ע"פ אג"ח ממשלתי צמוד מדד בתוספת מרווח 0.62%. עבור חבויות פיצויים ויובלות בוצעו החישובים על פי **עקום ריבית** בתוספת מרווח 0.62%.

א. העתודה למענק יובלות

- 1.1 לא היה שינוי בהיקף ההטבות לו זכאים עובדי הבנק וכן לא היה שינוי בהנחות האקטואריות כפי שנכללו בהערכה האקטוארית ליום 31/12/17.
- 1.2 העתודה למענק יובל הוערכה מחדש תוך שימוש בעקום ריבית המעודכן ליום 30/09/18.

תוצאות החישוב עבור 30.9.2018 במליוני ש"ח

מענק יובל	חופשת יובל
221.5	36.0

* הסכום כולל חלויות שוטפות.

ב. העתודה להוצאות גמלאים

- 1.1 לא היה שינוי בהיקף ההטבות לו זכאים גמלאי הבנק, לא היה שינוי מהותי באוכלוסיית הגמלאים הזכאים וכן לא היה שינוי בהנחות האקטואריות כפי שנכללו בהערכה האקטוארית ליום 31/12/17.
- 1.2 הוערך מחדש תוך שימוש בשיעור ההיוון המעודכן ליום 30.9.2018, סכום החבות שיידרש הבנק להחזיק בגין חבות זו ליום 31/12/18. להלן שיעורי ההיוון ששימשו לצורך הערכה מחדש של התחזית: 2.15% פעילים, 0.91% גמלאים ותיקים, 1.23% גמלאים חדשים, 1.70% גמלאים צעירים, 1.77% דור ב' ו 1.26% גמלאי בדמ"ש.

בנפיט BENEFIT

**המומחים להטבות לעובדים
בנפיט בע"מ מקבוצת הפניקס**

תוצאות החישוב

31.12.2018 - תחזית		
עלות אקטוארית כולל גילום ומיסי מעסיק	עלות אקטוארית ללא מיסי מעסיק וללא גילום	
מיליוני ש"ח		
240.94	200.94	עובדים פעילים - (סטטוס 1)
85.06	74.12	גמלאים ותיקים - (סטטוס 2)
61.01	53.17	גמלאים חדשים - (סטטוס 3)
187.95	152.37	גמלאים צעירים - (סטטוס 4)
0.36	0.29	גמלאי דור ב' - (סטטוס 5)
2.99	2.42	גמלאי בדמ"ש - (סטטוס 6)

ג. עתודה לפנסיה מוקדמת

1.1 לא היה שינוי בהיקף ההטבות לו זכאים הפורשים שנכללו בתכניות אלו, וכן לא היה שינוי בהנחות האקטואריות כפי שנכללו בהערכה האקטוארית ליום 31/12/17.

1.2 הוערך מחדש סכום החבות שיידרש הבנק להחזיק בגין חבות תוכנית פורשי 2012, 2014, 2016 ו- 2018 ליום 30/09/2018, תוך שימוש בשיעור ההיוון המעודכן ליום 30/09/18 ונתוני אוכלוסייה מעודכנים ליום 30/09/2018. בנוסף עודכנה התחזית של חבויות אלו ליום 31/12/2018 בהתאם לעדכונים אלו. ביחס לחבות בגין אנונה עודכנה התחזית ליום 31/12/2018 בלבד מאחר ושינויי אוכלוסייה אינם רלוונטיים. להלן שיעורי ההיוון ששימשו לצורך הערכה מחדש של התחזית: 0.58% אנונה (מח"מ 5.34), 1.13% פורשים 2012 (מח"מ 9.26), 2.15% פורשי 2014, 2016, 2018. (טווח ארוך).

עלות אקטוארית – מיליוני ש"ח

פורשים 2018	פורשים 2016 ^{2,3}	פורשים 2014 ^{1,2,3}	פורשים 2012 ⁴	אנונה	
2.0	63.5	21.3	168.8	-	30.9.2018
1.0	60.1	17.8	167.5	37.4	-31.12.2018 תחזית

¹אינה כוללת התחייבות בגין עובד נוסף בסך 7,495 אלפי ש"ח (עובדת א')

²התחזית מביאה בחשבון תנועה בשל מעבר גיל 60

³לא כולל תגמולים מרותקים בגובה 5.35 מיליון ש"ח עבור פורשי 2014, 18.8 מיליון ש"ח עבור פורשי 2016 ו 0.6 מיליון ש"ח עבור פורשי 2018.

⁴ אינה כוללת התחייבות בגין עובד נוסף בסך 354 אלפי ש"ח (עובדת ב')

בנפיט BENEFIT

**המומחים להטבות לעובדים
בנפיט בע"מ מקבוצת הפניקס**

ד. העתודה לפיצויים

- 1.1** לא היה שינוי בהנחות האקטואריות כפי שנכללו בהערכה האקטוארית ליום 31/12/17.
- 1.2** נקלטו מחדש נתוני אוכלוסיית העובדים ליום 30/09/18.
- 1.3** נקלטו מחדש נתוני שכר ליום 30/09/18.
- 1.4** הוערך מחדש סכום החבות שיידרש הבנק להחזיק בגין חבות זו ליום 30/09/18 תוך שימוש בעקום הריביות ע"פ אג"ח ממשלתי צמוד המעודכן ליום 30/09/18 בתוספת מרווח 0.62%.
- 1.5. תוצאות החישוב** – עתודה לפיצויים במיליוני ש"ח

30.9.2018
1,799

בברכה,
אייל בוכבינדר,
אקטואר